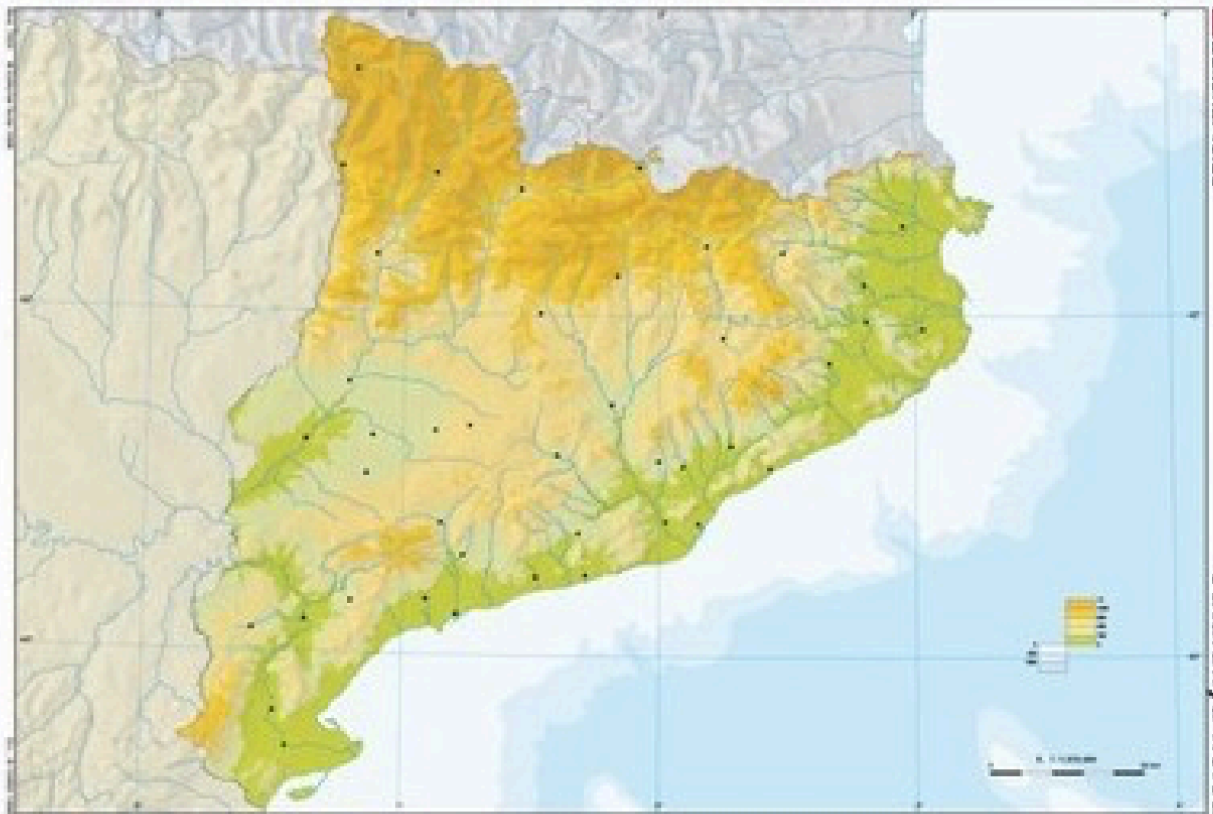

Context històrico-artístic

1.- Per tal de poder estructurar i dinamitzar un territori, fos dins l'anomenada *Catalunya Vella*, fos dins de la *Catalunya Nova*, els reis, comtes o senyors feudals van emprendre diferents accions. De totes elles, una de les més efectives va ser la de promoure un poblament estable, intentant cercar nous habitants per assentar-los en els nuclis *ex novo* o repoblats que, progressivament, organitzarien i activarien la zona més immediata en tots els nivells (social, econòmic, cultural, religiós, etc.).

No poques vegades, per fer més atractiva la crida de nous veïns, emeteren el que s'anomenen "cartes de població i franquícies" (*cartas pueblas* en castellà).

- a) Saps què és la *Catalunya Nova* i la *Catalunya Vella*? Podries explicar-ho en un senzill paràgraf? Podries delimitar ambdues Catalunyes en aquest mapa?

- b) Explica el que és una Carta de Poblament

Cerca un exemple (que sigui d'entre els segles XI i XIII) i comenta la seva datació, el poblament al qual li són concedits els privilegis i exempcions, i quina és l'entitat emissora. Pots saber quines són les franquícies que se'ls dona? Pots localitzar la població en el mapa?

2.- Els comtats catalans constitueixen una denominació historiogràfica que s'ha utilitzat de forma consensuada per designar els comtats que van aparèixer al nord-est de la Península a partir de l'anomenada Marca Hispànica sorgida al segle IX i que coincideix, aproximadament, amb la *Catalunya Vella* juntament amb Andorra i els territoris del Rosselló. El mosaic de comtats catalans es va anar diluint al mateix temps que s'anava engrandint el de Barcelona, el qual, arran del matrimoni de Ramon Berenguer IV amb Peronella, fet efectiu el 1150, originà la Corona d'Aragó.

- a) Observa aquesta imatge, que és una reproducció moderna d'una miniatura que es localitza dins la *Genealogia de Poblet*, de cap el 1410. Estan representats Ramon Berenguer IV i Peronella. Mira-la amb atenció i observa els símbols que porta cadascú. Com els expliques?
- a) Què va ser (o què es coneix per) la Marca Hispànica?
Quina va ser la seva finalitat?
- b) Quins van ser els 12 comtats que formaren part de la *Catalunya Vella*?

3.- Els vescomtes de Cardona van ser molt influents durant un amplíssim període de temps i, com s'ha assenyalat en la fitxa corresponent, alguns dels seus membres no només van tenir el títol de comtes o vescomtes, sinó que gaudiren també d'un paper fonamental dins l'església. Aquí t'assenyalem alguns protagonistes: Ermemir II, Ramon I, Arnulf, Bermon, Eriball i Folc II.

- a) Pots establir les seves cronologies aproximades?
- b) Podries esmentar breument les relacions familiars entre ells?
- c) Van tenir alguna relació específica amb la institució eclesiàstica del moment?
- d) Van tenir un paper rellevant per la col·legiata de Sant Vicenç? En cas afirmatiu, quin va ser aquest paper?

4.- La reactivació de Sant Vicenç de Cardona com a canònica i el bastiment del seu espectacular edifici va tenir un caràcter d'exoneració. Es pot deduir arran del document de la fundació de la canònica, datat del 1019, text interessantíssim en el qual se'ns menciona per què, veritablement, Bremont va decidir construir la gran església de Sant Vicenç a Cardona.

Segons sembla, el promotor va actuar a instàncies de l'abat Oliba, a qui Bremont va demanar consell sobre com compensar els delictes que com a magnat havia pogut escometre. I Oliba li va aconsellar que fundés una institució religiosa dirigida per un abat que no només fos model de santedat, sinó també desconexedor de l'ús de les armes. El document el pots trobar a Villanueva, *Viage literario a las Iglesias de España*, vol. VIII, Valencia, 1821, doc. XXXII (*Restauratio et donatiu canonocae S. Vicentii Cardonensis, anno MXIX*, pp. 285.289 i, en traducció catalana, dins *Catalunya Romànica*, XI, El Bages, Barcelona, 1987, pp. 151 i seg.

Observa amb deteniment aquestes dues imatges:

- Pots identificar-les?
- Quins temes representen cadascuna?
- Comenta-les en relació al que s'ha explicat en línies anteriors sobre Bremont i l'abat Oliba.